

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

69. Decisio S. R. R. coram R. P. D. Bichio, in causa Colonien. Decanatus.
Veneris 15. Maii 1648.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76432](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76432)

acquisitus lite pendente non debet ei suffragari, & sic affectatè assumptus, quæ affectatio impedit, ne factum proficit affectanti ex congestis à Sur. *conf.* 381. n. 96. & *duob. seq.* Hinc est, quod privilegia data Officialibus non habent locum in procurantibus officia secundum Bart. in *l. vniuersi C. de legation. lib. 11. Roma. in l. si verò §. de viro in §. 6. fallent. ff. solut. matrim.* & de aliis similibus nuper graduatis, vel aliquod officium assequutis latissime idem probat Felin. qui aliis pluribus conclusionem exornat in *cap. final. n. 3. consequent. ff. de testib.*

6. Accedit supradictis, quod Iosephus innodatus censuris & recursus ab ipso habitos ad Iudices laicos ex deducis in vltima decisione in hac causa remanet incapax ad iudicandis beneficij, de quo agitur iuxta tradita per Rotam *dec. 83. n. 17. & 18. part. 7. recent.*

Ex quibus vtraque parte informante fuit dictum beneficium esse adiudicandum Francisco.

DECISIO LXIX.

Sacrae Rotae Romanae coram R. P. D. Bichio.

In causa Coloni. n. Decanatus.

Veneris 15. Maij 1648.

§. 1. **T**anquam vacantem per resignationem in manibus Serenissimi Ducis Neuburgi factam à Guillemo Bont possessore Decanatus Collegiate Ecclesiae Beatissimae Virginis in Dusseldorff, ad eundem Decanatum Iacobus Merchen electus fuit à Capitulo dictae Ecclesiae sub die 6. Decembris anni 1637. & secuto intra duodecim dies dicti Guillelmi obitu, idem Dux titulo haereditario Ducum Montensium, quibus Bonifacius Pontifex eius nominis IX. huius Decanatus Iurispatronatus concesserat, praesentauit Iacobum Liniichium, inter quem, & Ducem illi adhaerentem ex vna, & Merchen ex altera, moto desuper iudicio coram Officiali Coloniensi, hic per sententiam diffinitiuam pronunciauit, electionem Capituli esse confirmandam, & electum pro confirmatione obtinentem ad Eminentissimum Archiepiscopum Coloniensem remisit, saluo, & reseruatò Domino Duci Neuburgi asserto iure nominationis, seu praesentationis in petitorio. In cuius sententiae executionem electus Archiepiscopus confirmationem successiue obtinuit.

2. Non obstante appellatione ab huiusmodi sententia per Dominum Ducem interposita intra legitima tempora, quæ ex rescripto Signaturæ iustitiæ simpliciter admittitur, eiusque causa commissa Rotæ, prodiit in primis cognitio super possessione Decanatus capta à Iacobo electo, quæ visa est nullius esse momenti: siue capta fuerit antequam Archiepiscopus electionem confirmaret, quia tunc resisteret aperitissima iuris dispositio in *c. auaritia de elect. in 6.* quam procedere, tam in dignitatibus, quam aliis beneficiis ob identitatem rationis notat ibidem Archid. sub n. 2. *vers. nullus Franc. n. 2. vers. si d. certè, & reiecta contraria opinione.* Gemin. & Lambert. id ipsum affirmavit Gabr. *conf.* 199. n. 4. l. b. 1. Marefc. *var. resol. lib. 2. c. 35. n. 47.* Rot. *penes Crescen. dec. 6. n. 11. de inrepar. dec. 261. n. 3. vers. neque etiam obstat penes Card. Mantie.*

3. Siue capta fuerat post obtentam confirmationem, cum enim confirmatio emanauerit in executionem sententiae, à qua victus intra legitima tempora appellauit, & deinde Signaturæ iustitiæ causam appellationis simpliciter commisit, tam ipsa confirmatio, quam possessio subsequuta, & quicquid aliud medio tempore gestum fuit, attentatum est *c. non solum de appellat. in 6.* Lancell. *te. artent. p. 2. c. 12. limit. 49. n. 2. & seqq.* & in terminis electionis *dec. 1. c. si postquam de elect. in 6.* non secus ac si rescriptum Signaturæ praecessisset, quia retrorahitur ad diem latae sententiae, & interpositæ appellationis,

Rot. *dec. 96. n. 4. dec. 240. n. 3. coram Reuer. Regellen. dec. 305. n. 19. p. 6. recent.* & in aliis relatis per Cremon. *Proposita 24. Junij 1644. coram R. P. D. meo Corrado. & coram R. P. D. meo Oribono.*

4. Quo magis, quia sententia vti lata in contraditorio iudicio contra praesentatum, & Patronum, habet vim diffinitiuam, ac propterea est appellabilis, Franc. in *c. auaritia. n. 5. de elect. in 6.* Garz. *de benef. p. 9. c. 4. n. 16. & seqq.* Lancellot. *de attentat. p. 1. c. 4. in prin. n. 6. 2. 1. & c. 12. limit. 40. n. 11. limit. 49. per tot. Rot. dec. 6. n. 1. p. 1. d. 1. Nec dubitandum est, quin Dux potuerit appellare, & impetrare appellationis Commissionem, eamque proferre, qui valeat, cum contra ipsum nominatum lata fuerit sententia, & ratione iuris patronatus, quod in hoc Decanatu se habere praetendit, sit legitimus contradictor ad impediendam, seu impugnamdam confirmationem, & possessionem electi, ne sua praesentatione neglecta illius admittatur *c. 2. ubi glo. verb. in eorum sit. pendens in 6. Gemin. in c. vi circa §. primo sub n. 9. vers. vel patronatus de elect. in 6.* Ioan. Andr. in *c. auditis n. 5. de elect. Felin. in c. super his n. 5. de accusat. Rot. dec. 2. de inrepar. in nou.**

5. Ideò Domini dilata terminatione summarissimi possessorij, mandarunt videri de bono iure Iacobi electi, eoque pluries ad trutinam euocato, non constare de bono iure Iacobi, hodie responsum fuit, ex quo mittitur electioni dupliciter nullæ, & primò, quia Decanatus de tempore electionis non vacabat, vt requiritur *c. 1. & 2. seqq. de concess. prob. c. de liberat. §. prohibemus de offe. de leg. in 6. Regid. dec. 443. in prin. Par. de resign. lib. 8. c. 7. n. 13. 8.* Siquidem vivebat Guillelmus antiquus illius possessor, & quamuis resignasset, quia resignauit in manibus laici, & propterea nulliter *c. quod in dubijs ubi §. 1. verb. manum laicam de renunc. Maiol. de irregul. lib. 3. c. 6. sub n. 12. vers. si ille etiam. Par. de resign. lib. 7. c. 9. n. 7. & seqq. ubi signanter n. 12.* hoc ampliat etiam in resignatione facta fuerit coram Laico constituto in dignitate Ducali, Regali, vel Imperiali, & n. 14. idem dicit procedere quamuis fiat coram Laico habente beneficij resignati Iurispatronatus, ea ratione quia fieri debet coram Superiore, *c. ad monet. s. vltim. de renunc. qualis non est Princeps, aut Patronus Laicus, Barbof. in collect. ad dist. c. quod in dubijs n. 3. Fulf. de Vstrat. lib. 2. c. 28. n. 12.* ex huiusmodi resignatione non fuit inducta vacatio, quippe quæ nec quoad resignantem insurgit ex solo actu resignationis, sed oportet, vt accedat Superioris admissio, cum respectu proprietatis ac tituli non sit in potestate Beneficiarij se liberare ab Ecclesia, cui erat obligatus per quasi contractum acceptationis, vt bene aduertit Ioann. de Imol. in *d. c. quod in dubijs n. 10. vers. & idem Compostell. ibid. n. 2.* ubi ait quod renunciatio facta in manibus non Superioris tenet quoad renunciantem ad effectum vt ex capite huius delicti primarij possit beneficio, sed renuncians antequam à Superiore primus, non amittit beneficij proprietatem, Callrop. *per moral. tom. 2. irrat. 1. 3. disp. 6. punct. 2. §. 2. sub n. 1. Caldas conf. 3. sub n. 4. vers. quia per cessionem, Lotther. de re benef. lib. 3. c. 9. 14. n. 24. & 26. & 9. 15. n. 44. Bisignett. dec. 4. sub n. 2. vers. & licet de renunc. Callac. dec. 2. sub n. 3. eod. tit.*

6. Nec releuat, quod postea Superior, nempe Archiepiscopus Coloniensis, resignationem ratificauerit, electionem confirmando: quicquid enim sit, an sicut per subsequentem admissionem, seu ratificationem legitimam Superioris conualescit resignatio facta in manibus personae Ecclesiasticae inferioris, eo quod nulla erat ob iniuriam, quæ sit ipsi Superiori: qui proinde potest illam remittere, Card. in *Clem. 1. sub num. 17. de renunc. Abb. in cap. vlt. n. 4. eod. tit. cum aliis allegat. à Par. de resign. lib. 7. quest. 1. num. 48. & seqq.* conualescit pariter resignatio facta in manibus Laici, quæ videtur ipso iure nulla iuxta distinctionem Hostien. quam sequitur Abb. in *d. cap. quod in dubijs num. 8.* Anton. de But. *ibidem* n. 9.

num. 9. de renunc. Bero in c. sollicitudine num. 16. vers. potest
& num. 19. de restit. spoliat. Reprobatur verò Paris. de resig-
n. d. lib. 7. c. 1. num. 34. certum est. quod donec Superi-
or admittat, seu ratificet, vacatio est in pendenti, ideo-
que interim beneficium resignatum conferri, aut ad il-
lud eligi non potest, Butr. in d. c. quod in dubiis sub n. 8.
vers. est tamen verum, & ibidem Panormit. sub num. 8.
vers. est tamen verum. Imol. n. 13. Paris. de resig. d. q. 1.
sub n. 28. vers. ideo inquit. Castropal. oper. moral. tom. 3.
tract. 17. disp. 3. punct. 17. sub n. 1. Mohedan. dec. 22. de
renunciat.

7. Cum itaque electio secuta fuerit antequam Superi-
or Ecclesiasticus resignationem admittet, seu ratifi-
caverit, verum est dicere, quod tunc Decanatus non va-
cabat, & propterea electio non tenet, vt in puncto Fran-
cis. Caldas. conf. 8. sub n. 13. vers. sed magis post Ioan.
Andr. in c. non firmatur 18. num. 6. & 7. de reg. iur. in 6.
Cumque illa sit restricta ad vacationem ex causa resig-
nationis, sustineri non potest, aut ex subsequenti vaca-
tione per obitum resignantis c. susceptum de rescript. in
6. Mandol. super reg. 1. Cancell. q. 17. n. 3. Gavz. de benef.
par. 11. c. 1. n. 8. Menoch. de arbit. cas. 201. b. 103. Bu-
rat. dec. 162. n. 3. & seq. aut ex successiva post dictum obi-
tum admissione resignationis, quia semper viget defectus
vacationis de tempore electionis, ad quod cum
tunc electio esset nulla superueniens illius admissio
non retrahitur, vt in puncto 10. Andr. in supradict. c.
non firmatur n. 4. vers. illa tamen, & n. 7. vbi dicit ratio-
nem, quia in electionibus spectatur initium, Franc. ibid.
sub n. 1. in fin. de reg. iur. in 6. Caldas dicto conf. 8. sub n.
5. vers. quamobrem, facit Calder. conf. 1. n. 3. de elect. Paris.
de resig. lib. 9. q. 17. num. 70. & 71. Licet ad effectum
deuolutionis, collationis tempus currat a die renun-
tiationis, non autem admissionis ob rationes diuersi-
tatis, quas assert Nauarr. in c. accepta in 7. oppositio. se-
lut. n. 31. & 32. de rest. spoliat. Rot. dec. 1. de elect. in an-
tiquo. Eoque minus suffragatur admissio, quia emanauit
in executionem sententia suspensa per appellatio-
nem, vt in terminis electionis admittit appellatio-
ne pendente, Hostien. in c. audi. n. 6. de elect. & ex
prædictis hic non intrat retractio, ob quam consen-
sum lite pendente præstitum resignationi ante litem
motam factæ attentatum non esse tradit Lancell. de ar-
tentat. part. 2. c. 4. limit. 29.

8. Gratis autem dicitur admissionem Superioris non
fuisse necessariam, eo quod renunciatus non esset verè
Decanus, sed solum haberet ius ad rem quod absque
Superioris autoritate renunciari potest, vt tradunt
Zabar, Archid. Gemin. & alij allegati à Paris. de resig-
n. lib. 7. q. 1. n. 76. & seq. quia non probatur assump-
tum, & aduersarius qui desumendo vacationem ex per-
sona renunciantis, ipsum in verum, ac legitimum Deca-
num agnouit, contrarium asserere hodie non potest,
Add. ad Put. dec. 333. lib. 1. in corr. Rot. dec. 411. sub
num. 1. ve. squam ex eo part. 3. rec. & in Compostellana
Parochialis 10. Februarij 1645. coram R.P.D. meo Ve-
rosio, in Neapolitana Camillaribus 26. Iunij 1647. co-
ram me.

9. Secundo electio reddita fuit, irrita per obitum resig-
nantis infra 20. dies, sic disponente in verbis regula
20. Cancellaria nuncupata de Infirmis, ibi, Collatio hu-
iusmodi sit nulla, ipsum ue beneficium nihilominus per
obitum censetur vacare, que locum habet etiam in resig-
nationibus factis extra Curiam, cum generaliter lo-
quuntur, eiusque ratio vbiq; militet, vt reprobato
conf. Dec. 232. quem secutus fuit Mandoz. super d. reg.
q. 16. per tot. late tuetur Sarnen. super ead. reg. q. 26.
num. 4. Rebuff. in tract. nomin. quest. 17. sub num. 5.
nec refragatur, & conf. 72. vers. præterea regula. Yames.
conf. 257. n. 12. Paris. de resig. lib. 12. q. 5. num. 8. Azor.
in supradict. moral. p. 2. lib. 7. c. 18. vers. quarto quartum Castropal.
oper. moral. tom. 2. tract. 13. disp. 9. punct. 2. §. 3. n. 7. Cres-
Tom. VIIII.

cen. dec. 12. de renunc. Rota in Eodien. benef. 15. Maij
1640. §. primo enim, & 2. seq. coram R.P.D. meo Cerro,
pariterque locum habet etiam in Dignitatibus Sarnen-
super hac regula q. 6. sub n. 1. Paris. de resig. lib. 12. q. 5.
n. 2. & seq. ac etiam in beneficiis iurispatronatus, Azor.
d. c. 28. vers. se xid quartum Castrop. d. §. 3. n. 8. Paris.
vbi supra n. 22. & seq. Caputaq. dec. 6. num. 12. & 13.
part. 3.

10. Neque euitari potest, eo quod in casu nostro eccl-
set suspicio fraudi, aliterque fidei fauor, cum in resig-
natione exprimitur eam fieri, ne si beneficium vacaret
per obitum, D. Marchio Brandenburgi, qui est Catho-
licus, & ad quem vigore alternatiua inter ipsum, &
Dominum Ducem Neuburgi sequari solite spectaret
præscriptio, personam Acatholicam præsentaret, & in
Capitulo introduceret. Nam sufficit respondere, quod
de hoc non creditur assertioni renunciantis, ne sit in
eius arbitrio regulari dispositionem eludere, vt in for-
tioribus terminis Oldricor. 161. per tot. Paris. conf. 36.
n. 11. lib. 4. Egid. dec. 617. in prim. Barbof. de potest. Episc.
cap. al. q. 66. n. 23. Rot. dec. 716. n. 1. dec. 752. n. 1. p. 1.
diuer. & in Narnien. 2. monis Iulij 1643. coram meo
imò eadem assertio mendicata, & falsa apparet, quia
impossibile erat quod per præsentationem D. Marchio-
nis Brandenburgi, persona Acatholica Decanatum as-
sequeretur, cum in privilegio Bonifacij IX. ex quo
idem Marchio, ac Dux Neuburgi vti successores Du-
cum Montensium Iurispatronatus desumunt, expressè
cautum fuerit, quod nullus habeat Decanatum, nisi Caro-
nicus præbendatus.

11. Tertio informantes pro D. Duce electionem imp-
ugnabat, quia, & si à primæua erectione facta anno
1303. Decanatus electio competeret Capitulo, tamen
postea de anno 1393. Bonifacius Nonus ex certa scientia
ius præsentandi ad Decanatum concessit Ducibus
Montensibus, & nescis est in beneficalibus præsertim
dubitare de potestate Papæ, vt in terminis Iurispatrona-
tus Azor. in supradict. moral. p. 2. lib. 6. c. 19. vers. duodecimo qua-
ritur, Castrop. oper. moral. tom. 2. tr. 13. disp. 2. punct. 2. n.
10. vers. non est dubitandum.

12. Verum quia plura hinc inde super existentia, ac
pertinentia Iurispatronatus deducta fuerunt altiore
indaginem requirunt, & pro exclusione boni iuris
Iacobi à Capitulo electi priora duo argumenta suffi-
ciunt ex illis dumtaxat, ita decisum fuit vtraque parte
informante causa quater propòsita.

DECISIO LXX.

Sacræ Rotæ Romanæ coram R.P.D. Roias.

In causa Marianæ seu Accien beneficij.

Mercurij 10. Iunij 1648.

§. 1. VAcante simplici beneficio sub inuocatione S.
Petri de Accia Terræ Rustini de mens. Martij
1642. Episcopo gaudente alternatiua fuit de eo vti re-
seruato vigore regulæ 9. Cancellaria per Sedem Apo-
stolicâ proniis Carolus Antonius Ornanus, Episcopus
verò illud vniuit Mensæ Capitulari Martine, præten-
dens d. beneficium vti existens in Diocesi Accien. non
cõprehendi sub alternatiua ab ipso acceptata nominando
se solum Episcopum Marianæ, quamuis ad. duæ Ecclesiæ
Marianæ. & Accien. fuerint ab antiquissimo tempore
ad inuicem vnita, & consequenter, dum illud vacauit de
mens. Martij, qui cessante d. alternatiua est Ordinarij
iuxta d. regulam 9. Cancellaria huiusmodi collationem
ad ipsum spectare. Vnde hodie dubitari, An prædicta
alternatiua obtenta per Episcopum Marianæ, suffraget-
tur, quoad Accien, quod affirmatiue fuit resolutum.

C c 2 2. Siquidem